

Spis treści

KRZYSZTOF POMIAN: Przedmowa	9
Podziękowania (zamiast wstępu)	17
Remerciements (en guise de préface)	23
Rozmowa I	
JACQUES LE GOFF: Problem historii	29
Rewolucja w historiografii: ruch „Annales”	31
Nowa Historia i antropologia historyczna	39
Wobec historii idei, mikrohistorii, historii globalnej	43
Związki z Polską	47
Długie średniowiecze	48
Oralność, pismo i druk w średniowieczu	53
Iluzja biograficzna	54
Rozmowa II	
ROGER CHARTIER: Od historii książki do historii	
lektury	57
Nowa dyscyplina: historia książki	59
Książka: od zwoju do kodeksu	61
Materialność tekstu i publikacje rękopiśmienne	64
Analiza statystyczna i jej ograniczenia	69
Cele historii książki: problem reprezentatywności w historii	
kultury	71

Wyobrażenia zbiorowe, przyswojenia, praktyki	74
Ciało i książka. Znaczenie Norberta Eliasa	77
Fenomen „Błękitnej Biblioteki”	79
Menocchio – wiejski młynarz, intelektualista z XVI wieku	84
Porządek książek	88
Od historii książki do historii lektury	90
Historia lektury jako historia kultury	92
Bezglębna lektura, prywatne pisanie i narodziny człowieka nowocześnie- woczesnego	94
Oralność – pismo – druk	96
Wobec McLuhana: media, systemy komunikacji i przypadki szczególne	98
Pismo i książka w świecie ekranów	100
Przyszłość bibliotek w erze elektronicznej	103

Rozmowa III

JEAN HÉBRARD: Między oralnością a piśmiennością 107

Wtórny analfabetyzm i „eksplozja” historii lektury	109
Wskreszenie czytelnika	111
Trzy dyskursy o lekturze: Kościół, biblioteka, szkoła	117
Czytelnicy masowi, „nowi czytelnicy”: wchodzenie w czytanie poprzez rozmowę	123
Złudzenie Wielkiego Podziału: między oralnością a piśmien- nością	128
Mowa, pismo, druk i komputer na uniwersytecie	130
Rozmowa pisemna, czyli <i>work in progress</i>	136
Przyszłość lektury i postmodernistyczne niepokoje	140
Komputer: pisanie zamiast czytania	144
Internet: przeglądanie zamiast czytania	146
Biblioteka, księgarnia i książka przyszłości	149
Pismo, kultura rękopisu i „nowi piszący”	154
Autorzy i pisarze	160
Fenomen pisarza-mistrza	164
Archiwa administracyjne, archiwa osobiste i nowa historia kultury	166
Od ksiąg handlowych i zeszytów szkolnych do dziennika intymnego	168
Dzienniki czasu wojny i ich wyjątkowość	174
Pismo, które zmienia świat	177

Strukturalizm, czyli prawdziwy koniec świata klasycznego	181
Nowi czytelnicy i odradzanie się literatury	185
Od przedszkola do obywatela: biblioteka mentalna jako kapitał kulturowy	188
Powrót „ludzi pióra”, kluby książki i czytanie samego siebie . .	194
Brazylia – przeszłość nauk społecznych	196

Rozmowa IV

DANIEL FABRE: Od antropologii pisma do antropologii pisarza i literatury	203
Trzy antropologie pisma	205
Metoda antropologiczna i badanie praktyk piśmiennych	209
Od wspólnotowych do indywidualnych praktyk pisania i czytania	212
Magiczna moc pisma i książki	214
Przekraczanie granic: antropologia i historia	216
Zapisy powszednie i literatura	221
Różnorodność zapisów powszednich	224
Praktyki piśmienne i tożsamość nowoczesna	225
Czym jest antropologia literatury? Pytanie o początek lite- ratury	229
Sakralizacja i desakralizacja pisarza nowoczesnego	233
„Wcielenia” i „odcieśnienia” literatury: rękopisy i teksty	236
Obecność literatury: portrety, posągi, fotografie	238
Doczesne szczątki i nieśmiertelność pisarza	240
Figury pisarza	242
Pisarze i tożsamości nowoczesne	244

Rozmowa V

PHILIPPE LEJEUNE: Wokół autobiografii i dzienników osobistych	249
Praktyka osobista i badanie autobiografii	251
Dziennik osobisty i jego nośniki	255
Droga badacza: od wielkich dzieł do autobiografii	257
Narodziny nowoczesnej autobiografii. Dyskusja z Georges'em Gusdorfem	259
Historia dzienników: problem intymności i pojęcia osoby	262

Pakt autobiograficzny	265
Performatywność tekstów autobiograficznych	270
Od Rousseau i Sartre'a do autobiografii pradziadka: nowy ob- szar i sposób lektury	272
Droga badacza: od autobiografii do dzienników osobistych ...	276
Dzienniki w komputerze: pisanie na ekranie	279
Dziennik jako praktyka badawcza	282
Dzienniki internetowe: kreacja i komunikacja	284
Stowarzyszenie na rzecz Autobiografii	287
Bibliografia	293
Indeks osób	321